

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΜΟΡΦΙΑΣ

Πρό τινος καιρού στη Νέα Υόρκη εξεδιάσθη μία σιγή της ύποθεσης, η οποία όμως, καθώς θα ιδίτε, είχε πολύ περιεργά αποτελέσματα.

Κάποιος τελωνοφύλακας, ονόματι Ταυλόρ, είχε κατηγορηθεί ότι άφρονε άφορολόγητη την προίκα μιας νεαρής Άγγλιδος, που ερχόταν απ' την πατρίδα της στη Νέα Υόρκη για να παντρευτεί έναν ζαχαροπλάστη. Η κατηγορία δεν ανέφερε τίποτε περί δωροδοκίας, εν τούτοις όμως η πράξις άντέκτειτο προς τὸ νόμο και ὁ τελωνοφύλακας παρουσιάστηκε στο δικαστήριό για να άπολογηθή.

— Τι έχεις να πής προς ἱππεράσιό σου, Ταυλόρ; τὸν ερώτησε ὁ δικαστής.

— Τίποτε, κύριε δικαστά.

— Πῶς τίποτε! Για ἔξηγησού...

— Ἄν ἔβλεπατε, κύριε δικαστά, πόσο ὠραία εἶνε ἡ δεσποινὶς Βίτυ (αὐτὸ ἦταν τὸ ὄνομα τῆς νέας), τί ὄμορφα πὸ μιλᾷει, θά με δικαιολογούσατε ἴσως...

Ὁ δικαστὴς ἐμόρφωσε καὶ ἐκάλεσε ἀμέσως τὴν δεσποινίδα Βίτυ ὡς μάρτυρα.

Ἡ δεσποινὶς Βίτυ ἦταν πράγματι σπανία καλλονή, με χρυσοῦσα κόμη, με μεγάλα καὶ ζωηρά μάτια, με δροσερὸ χαμόγελο καὶ με θελκτικὴ ἔκφρασι τοῦ προσώπου. Μόλις ἐμπῆκε στὸ δικαστήριον, ἡ σκοτεινὴ καὶ πένθιμη αἰθουσα ἔλαμψε ἀπ' τὴς χάρες τῆς.

Ὁ δικαστὴς τῆς ἀπέτεινε κάποια ἐρώτησι καὶ στήλωσε ἀπάνω τῆς με κατὰλήξει τὰ μάτια του. Τὸν εἶχε γοητεῖσαι κ' αὐτὸν ἡ ἐμορφία τῆς.

— Κύριε δικαστά, εἰτε ἡ Βίτυ, με φωνὴ μελωδική, δὲν εἶχα παρὰ λίγα μαντήλια, ἐλαχίστης ἀξίας, στὴ βαλίτσα μου. Ὁ κατηγορούμενος εἶνε ἄθλιος.

Πράγματι τὸ δικαστήριον ἀώδωσε τὸν Ταυλόρ, καταγοητεθῆν ἀπ' τὴν ὄμορφα τῆς νέας.

Ἐπειτα ἀπὸ εἰκοσι μέρους ὁ Ταυλόρ διημήθηρε τὸν καλὸ δικαστὴ καὶ πῆγε νὰ τὸν εἰχαριστήσῃ.

— Σὰς εὐγνωμονῶ, κύριε δικαστά, τοῦ εἶπε. Φανήκατε ἀπέναντί μου πολὺ ἐπιεικὴς καὶ φιλόδηρος...

— Ἄχ! τοῦ ἀπάντησε ὁ δικαστὴς. Ἐμάστε τί μου εἶχατε πῆ τὴν ἡμέρα τῆς δίχης. Ὅτι εἶνε πάρα πολὺ ὠραία καὶ μιλᾷει ὄμορφα ἡ δεσποινὶς Βίτυ. Τὴν καλέσαμε λοιπὸν ὡς μάρτυρα. Τὴν εἶδα, με μόνον καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ σὲ ἀθώωσω... Ἐ, λοιπὸν, εἰς χάριν αὐτῆς παρέβητε τὸ καθῆκον σου, ἐνὼ ἐγὼ ἔκανα κατὰ χειρότερον.

Πρῶτον, ἀθώωσα ἕναν ἔνοχο. Δεύτερον, ἐπῆρα τὴ νέα ἀπὸ τὸ μνηστήριον τῆς. Καὶ τρίτον καὶ χειρότερον, τὴν ἐπαντρεύτηκα, φίλε μου!...

ΕΚΕΙΝΗ. — Μὰ πρέπει νὰ τοῦ ἀνοίξετε... νὰ τοῦ ἐξηγηθῆτε... (Σαναχτευτῶν ἀπέξω).

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ὁραία τὴν ἔπαθα... Ἄ! δὲν ἦταν σωστὸ αὐτὸ ἀπὸ μέρους σας!... Ἄφοῦ ὁ ἄνδρας σας ἤξερε πὸς εἰσαπτε ἐδῶ... ἀφοῦ ἔφατε πὸς εἶνε τόσο ζηλιάρης...

ΕΚΕΙΝΗ. — Μὰ, Θεέ μου... γενίτη λοιπὸν λογικὸς!

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Λογικὸς; Ὁραία σύστασις, μὰ τὴν ἀλήθεια! (Σηκώναςται). Κυρία μου... εὐτυχῶς δὲν τὸ θεωροῦ σας ἔχει καὶ ἄλλη πόρτα... Τὸ κατὸν κατὸν δὲν μορφεῖται νὰ με κατηγορήσετε γιὰ τίποτε.

ΕΚΕΙΝΗ. — Φυσικά, φυσικά, ὁμολογῶ ὅτι φταῖω ἐγὼ... Μὰ κατῆστε λοιπὸν τότε. Δὲν ἔχετε λόγον ἂν ἠνυσοῦχητε, οὔτε καὶ νὰ φύγετε. Ἐγὼ θὰ σὰς ἀφήσω, μὰ πὸς ἤθελε ὁ σωφῆρ μου ἀπέξω...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Πῶς; Τι; Ὁ σωφῆρ σας; Ὁ σωφῆρ σας!...

ΕΚΕΙΝΗ. — Μὰ βέβαια. Τοῦ εἶχα τὴ νάρθη νὰ με πάρῃ...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Δὲν εἶνε ὁ ἄνδρας σας, λοιπὸν;

ΕΚΕΙΝΗ. — Καλὴ, ποῖος ἄνδρας μου! Δὲν εἶμαι παντρεμμένη...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Μὰ τότε... (Γελῶντας). Τί εἰσήμεινε λοιπὸν βλῆ αὐτῆ ἡ κομωδία, ἀξιολάτρευτῆ μου κυρία;

ΕΚΕΙΝΗ, (γελῶντας καὶ δινούσας του τὸ χέρι). — Ἄ! τίποτε... τίποτε... Ἦταν μὰ μικρὴ δοκιμὴ καμὴ πετυχημένη. Νά, φάνηκε μὴλας πὸς δὲν εἰσαπτε ὁ τυπος πὸς ζητῶ ἐγὼ. Ὁ ἄνδρας πὸς θέλω καὶ πὸς ζητῶ, πρέπει νὰ εἶνε ἐτοιμος νὰ ἀντιμετωπίσῃ κάθε κίνδυνον στὸν ὅποιον θὰ βρεθῶ... ἢ στὸν ὅποιον θὰ τὸν φέρω. Ἄντιο, ἀγαπητὴ κύριε. Δὲν πρόκειται νὰ ξαναἰδοθῶμε πιά! Ἄντιο γενναίε μου ἱππότε!... Χαῖρε!...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

ΘΡΥΛΟΙ, ΜΥΘΟΙ, ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Πὸς φαντάζονται τὴν Πανοῦκλα στὴν Κρήτη. Ἡ μαυροφρομένη γρηκ. Πὸς ἀφάνισε ἐλεγκληρα χωριά. Ἡ τραγωδία τῆς Ἄξου. Τὸ δραματικὸ τέλος τοῦ Σφυρη καὶ τοῦ Νταφερμού. Τὸ «σκυλέκακο». Μιά ἄλλοκοτη ἀρρώστεια. Ἀνδρωπεὶ πὸς τρώνε τὰ παιδιὰ τους κ.τ.λ.

Ὁ χωρικὴ τῆς Κρήτης πιστεύουν πὸς ἡ Πανοῦκλα παρουσιάζεται σὰν γρηκ γυναίκα, μαυροφρομένη, γνήθοντας μαλλιά μαύρα. Σὲ κάθε χωριὸ δὲ πὸς πηγαίνει, οἱ ἄγιοι τὴν κινεῖται με τὸ σταυρὸ στὸ χέρι. Αὐτὴ κάνει πὸς φέρει καὶ τρωτᾷνε κάποιον ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸ. Ἐπειτα ξαναγράφει, μαίνας χωρὶς νὰ τὴν καταλάβουν μέσα στὰ χωριά καὶ τὰ ξεκληρίζει.

Πολλὲς φορὲς πηδαί ἄφαρνα τὴ νύχτα πσοκάπουλα τὸ ἄλογο κανεὸς καυλάσῃ καὶ εἶται μταίνει στὸ χωριὸ.

Ἐξ αἰτίας τῆς Πανοῦκλας ἔχουν χαθεῖ πολλὰ χωριά στὴν Κρήτη. Τὸν πὸς μεγάλον ἀγανατισμὸ τὸν ἔπαθε ἡ πόλις τῆς Ἄξου, πὸς ἦτανε παλιὰ καὶ πολυάνθρωπη. Δὲν ἀτόμειναν τότε στὴν Ἄξο παρὰ δύο νομάτιο μόνον. Ἐνας Σφυρη καὶ ἕνας Νταφερμού, πὸς ἔτυχε νὰ εἶνε βροσσοὶ σὲ ἄλλα κοντινὰ χωριά.

Ὅταν ἔμαθαν αὐτοὶ οἱ δύο τὸν ἀγανατισμὸ τῆς Ἄξου, πῆραν κ' ἄλλους 70 νομάτιο καὶ παραφύλαξαν ἔξω ἀπ' τὴν πόλι γιὰ νὰ πᾶσουν τὴν Πανοῦκλα.

Μιά νύχτα, ἐκεὶ πὸς τρώγανε, σὲ μιὰ στιγμῆ, νὰ καὶ φτάνει ἡ Πανοῦκλα! Σπρόχνηει εὐθὺς τὸ λυγνο πὸς τοῦς φώτιζε καὶ τὸν ριζίνει μέσα στὸ πάτο πὸς τρώγανε. Σκοτάδι τότε, ματσο σὰν πᾶσα, ἀπλόηθηκε δλόγυρὰ τοῦς...

Ἀμέσως αὐτοὶ καταλάβαινε τί ἦταν. τρομάξανε, φιληθήκανε, συχωρεθήκανε κ' ἄρχισαν νὰ κλαῖνε ὡς τὸ προῖ. Κ' ὅταν ἐξημέρωσε πιά, κανένας ἀπ' αὐτοῦς δὲν βρέθηκε ζωντανός!...

Κοντὰ στὴν Ἄξο ἦσαν καὶ μερικὰ ἐμετόχια, στὰ ὁποῖα καθόντουσαν οικογενεῖες φτωχῶν. Πῆγε κ' ἐκεὶ ἡ Πανοῦκλα, τοῦς ἔπαισε ὄλους καὶ δὲν ἄφησε κανένα ζωντανό!...

Ἡ γυναίκες τὸν μετοχῶν εἶχαν αὐτὴ τὴ νύχτα ἀπλωμένα τὰ ρούχα τοῦς στὴς αἰλῆς. Ἐτοῖ τὰ ρούχα ἀπέμειναν στὴς τριχῆς καὶ κρημνίσαν χρόνους καὶ χρόνους, ὥσπου σάψαν!...

Ἐνας ἀπὸ τοῦς μετοχῆτες ἔλειπε στὰ δὴ κ' ἔπειτα ἀπὸ 40 ἡμέρες γύρισε στὸ μετόχι γιὰ ν' ἀλλάξῃ. Σὰν ἔφτασε ἐκεὶ ἦτανε νύχτα καὶ δὲν εἶδε οὔτε ψυχὴ στοῦς δρόμους. Παραξενεύτηκε καὶ πῆγε σπιτί του. Σκοτάδι κ' ἐκεὶ καὶ σιωπῆ. Κυτᾷται τὴν πόρτα κ' ἡ πόρτα ἀνοίγει μοναχὴ τῆς. Κυτᾷται ἀπὸ δῶ, κυτᾷται ἀπὸ κεῖ, ζηταίει τοῦς δικούς του, τίποτε!

Πᾶει στὸ τζάκι, βλέπει τὴ στάγγη κρῖνα... Τρέχει στὸ κρηβάτι καὶ βλέπει κάτω ἀπ' τὸ πάτωμα τοῦς δικούς του νεκρούς ὄλους!... Δὲν πρόφτασε νὰ καλοκαταλάβῃ τί συνέθη κ' ἀμέσως τὸν ἔπαισε ἡ Πανοῦκλα καὶ πέθανε!...

Ἐνα ἄλλο πάλι κακὸ φάνηκε στὴν Κρήτη τὸν καιρὸ τῆς Ἐπανστασεὸς τοῦ 1821.

Ἀπὸ τὴν πεινα καὶ τὴ δυστυχία ἔπαισε τὸν κόσμον μὴ τρομερῆ ἀσθένεια, ἐπὸ σκυλόκακο, ὅπως τὸ λέγανε τότε, ἔνα εἶδος λῦσας, πὸς ἀφάνισε πολλούς.

Ὅσους τοῦς ἔπαινε αὐτὴ ἡ ἀρρώστεια, δὲν χορταίνανε νὰ τρώνε. Τόση δὲ ἦταν ἡ πεινα καὶ ἡ ἀνεχορηγία τοῦς, πὸς πολλοὶ, σὰν δὲν ἔχαν τὴ ἄλλο νὰ φάνε, ἔφαζαν κ' ἔτρωγαν κ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ τοῦς!

ΤΟΥ ΧΑΪΝΕ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἡ Μανιάσσια

Ἄπ' τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἀγάτῃ τὴν κρημμένη, ἀπ' τὰ κρηκὰ φίλια πὸς σὲ μεθοῖν, ἀπὸ τὰ μάτια πὸς γλικογελοῦν τὴ νόμισε ἀώνιο πὸς θὰ μένῃ; Ὅτι στὴ γῆν ἀγάπησες σ' ἀφῆνε, σὰν ὄνειρο ἔχρημάται καὶ περνᾷ, κάθε καρδιά πὸς ἀγάπησε ἔχρηκὰ καὶ κάθε μάτι πὸς γελόυσε σβῖνει...